

SAN FRANCISCO PUBLIC LIBRARY

3 1223 07056 3300

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΒΑΡΕΛΛΑ

Το Φεγγάρι παίζει... σκάκι

Ζωγραφιές
ΤΑΤΙΑΝΑ ΡΑΪΣΗ-ΒΟΛΑΝΑΚΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

MAIN CHILDREN'S CENTER

DEC 14 2005

MAIN CHILDREN'S CENTER
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΒΑΡΕΛΛΑ

Το Φεγγάρι παίζει... σκάκι

Ζωγραφιές: Τατιάνα Ραΐση-Βολανάκη

Φωτογράφιση: Ρωμύλος Παρίσης

DEC 14 2005

GREEK jPS Vare
Varella, Angelikē.
To phengari paizei --
skaki
Athēna : Ekdoseis Patakē,
1998.

Το φεγγάρι παίζει πρώτο

Ήτανε ένας καιρός, που το φεγγάρι σεριάναγε στις ρούγες τ' ουρανού λέγοντας παραμύδια.

Τα 'λεγε φωναχτά σαν τον πραματευτή που διαλαλεί την πραμάτεια του. Όλοι το ακούγανε! Και τα πουλιά με την ανδρώπινη λαλιά και τα ζωτικά και οι άνθρωποι που αγαπούσανε τις όμορφες ιστορίες.

Μα τούτος ο καιρός πέρασε...

Το φεγγάρι βγαίνει πάλι στις ρούγες του διαστήματος, αλλά μένει σιωπηλό. Φοβάται. Και φοβάται πιότερο από τότε που το πάτησαν οι άνθρωποι.

Μόνο σαν είναι πανσέληνος, ξεχνιέται.

Τότε, στέκει καμιά φορά —όχι τακτικά— πάνω από τα παράθυρα των συγγραφέων που γράφουν για παιδιά και υιθυρίζει στ' αυτί τους τις ιστορίες του.

Έτσι, μια πανσέληνο...

Ο ύπνος δεν μου 'ρχόταν. Μπορεί να ξεχάστηκε σε κάποιο τρίσπρατο, μπορεί να του χάλασε το ρολόι και να μην ήξερε τι ώρα είναι, άγνωστο. Πάντως εγώ ξαγρυπνούσα. Τα ματόφυλλά μου δεν έλεγαν να κλείσουν. Ένα σκυλί αλυχτούσε μακριά φρουρώνοντας κάποιο μυστικό της νύχτας.

Είχα μέρες να δω το φεγγάρι. Το είδα λοιπόν να στέκεται πάνω από τ' ανοιχτό παράθυρό μου σαν ολόχρυσο κωνσταντινάτο.

«Πού ήσουν τόσες μέρες;» το ρώτησα.

«Έπαιζα σκάκι», μου είπε.

Παίζει η συγγραφέας

Επανέλαβα σαν ηχώ:

«Έπαιζες σκάκι;»

«Ναι, γιατί; Περίεργο σου φαίνεται;»

«Με ποιον αντίπαλο;»

«Με τον ήλιο!»

«Και πού παίζατε;»

«Στην αδέατη πλευρά μου.»

«Και δε μου λες; Ήταν καλός συμπαίχτης;»

«Υπέροχος. Πολύ καλύτερος από μένα. Να φανταστείς ότι δυσίασε τη Βασίλισσά του και μετά από τρεις κινήσεις μου πήρε την παρτίδα».

«Πολύ ρομαντικό», ειρωνεύτηκα, «να δυσιάσει τη βασίλισσά του. Μμμ!»

«Δεν έχεις δίκιο», είπε πειραγμένο. «Όποιος ξέρει να παίζει σκάκι, γνωρίζει ότι η *δυσία είναι ό,τι πιο όμορφο υπάρχει σ' αυτό το παιχνίδι...*»

Αυτό το τελευταίο το έγραψε στον ουρανό, το υπογράμμισε με φεγγαραχτίδες και πρόσδεσε: «...αλλά και στη ζωή.»

Εγώ όμως είχα τις αντιρρήσεις μου:

«Και δε μου λες; Ποιος ρώτησε τη Βασίλισσα, αν θέλει να *δυσιαστεί*;»

Το φεγγάρι σα να κουφάθηκε ζαφνικά. Δεν απάντησε στην ερώτησή μου.

Συνέχισε το δρομολόγιό του περήφανο και καμαρωτό.

Κίνηση τρίτη, με το ταχυδρομείο

Αποφάσισα ν'α παίξω κι εγώ σκάκι με το φεγγάρι. Στην αθέατη πλευρά του ή και στη θεατή. Τις νύχτες.

Δεν ήξερα καλά το παιχνίδι, ήξερα όμως τους κανόνες, όπως όλοι μας. Ήξερα ακόμα ότι υπάρχει ταχυδρομικό σκάκι, σκάκι «δι' αλληλογραφίας». Δεν βιαζόμουν. Ακόμα κι αν η παρτίδα διαρκούσε μήνες, με τους αργούς ρυθμούς των ταχυδρομείων, δεν με πείραζε.

Πήρα ένα χρυσό επιστολόχαρτο και του έγραφα το πρώτο μου γράμμα:

Πολυαγαπημένο μου φεγγάρι,

Δεν είμαι ο Κασπάροβ. Δεν είμαι ο Καρπόφ. Δεν είμαι ο Μέγας Ναπολέον για να έχω πάθος για το σκάκι. Είναι αργό παιχνίδι, θέλει περισυλλογή και δυσκολεύομαι να το παρακολουθήσω. Εμένα, όπως ξέρεις, μου αρέσει το γράψιμο και η ασχολία μου με τα παιδιά στους δικούς τους όμορφους δρόμους. Θέλω, όμως, να παίξω μια παρτίδα μαζί σου. Βάλε κάπου τη σκακιέρα σου, να τη βλέπω, κι ας αρχίσουμε. Α, σου στέλνω και το παρακάτω διάγραμμα. Μπορείς να λύσεις το πρόβλημα; Έχε υπόψη σου ότι παίζουν πρώτα τα λευκά και κάνουν ματ σε δυο κινήσεις.

Πάντα δική σου
Εγώ

Έβαλα την επιστολή σ' ένα φάκελο. Έγραφα απέξω:

«Στο φεγγάρι. Κι όπου πάει.»

Το έριξα στο γραμματοκιβώτιο και περίμενα...

Κίνηση τέταρτη, περίεργη και πρωτότυπη

Η απάντηση ήρθε παραδόξως πολύ γρήγορα.

Το φεγγάρι είχε καταφέρει να κάνει ματ σε δυο κινήσεις και μου εξηγούσε πώς. Μου έγγραφε μάλιστα ότι είχε ξαναδεί το πρόβλημα σε μια εφημερίδα του 1925.

Η έκπληξη όμως δεν ήταν αυτή.

Άλλη ήταν η έκπληξη. Το γράμμα άστραφτε, γιατί το φεγγάρι μού είχε γράψει με φεγγαραχτίδες την αρχή ενός παραμυθιού.

«...Ήτανε μια φορά μία Βασίλισσα που είχε μεγάλη λύπη στην καρδιά. Δε στενοχωριόταν που δεν είχε παιδιά. Δε στενοχωριόταν που δεν ήταν όμορφη. Δε στενοχωριόταν που ήταν ξύλινη. Στενοχωριόταν που δεν είχε δει τον κόσμο. Τον μεγάλο, τον απέραντο κόσμο. Η Βασίλισσα ζαγρυπνούσε στο μαύρο τετράγωνο της σκακιάρας. Τα παράδυρα των πύργων ήταν σκοτεινά. Τα πιόνια, όσα απόμειναν μετά τη μάχη, κουρασμένα και αποκαμωμένα κοιμόνταν. Ο Βασιλιάς βρισκόταν πεσμένος στο πεδίο της μάχης, όπως έμεινε στην τελευταία κίνηση του παιχνιδιού. Οι αξιωματικοί μόνο ήταν ζύπνιοι, μα δε μιλούσαν. Τ' άλογα μασούσαν το σανό τους στους στάβλους β1 και η1. Ίσως επειδή βρέθηκε σε μαύρο τετράγωνο εκείνο το βράδυ, η Βασίλισσα ήταν στις μαύρες της. Τα έβλεπε όλα μαύρα. Το τραπέζι με τη σκακιάρα ήταν σπημένο κοντά στο παράθυρο. Οι παίχτες ξέχασαν το παράθυρο ανοιχτό κι απ' αυτό όρμησαν μέσα οι μυρωδιές της Άνοιξης και ξεσήκωσαν τα πάντα. Ξεσήκωσαν και το νου της ξύλινης Λευκής Βασίλισσας και τον πήραν μαζί τους...

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ: Όταν μένεις χωρίς νου, τότε δουλεύει διπλά η καρδιά σου. Αυτό να το ξέρεις. Μπορείς, σε παρακαλώ να συνεχίσεις την ιστορία; Να κάνεις δηλαδή την επόμενη κίνηση;

Πάντα δικό σου
το Φεγγάρι»

Η επόμενη κίνηση

Αν μπορούσα λέει; Άλλο που δεν ήθελα. Κάθισα και έγραφα την επόμενη κίνηση το ίδιο εκείνο βράδυ:

«Στο βάζο του σαλονιού, ένα ανοιχτό τριαντάφυλλο μοσχοβολούσε. Δεν ήταν ανάγκη να δει το ημερολόγιό της η Βασίλισσα για να σιγουρευτεί πως ήρθε η Άνοιξη και να το υπογράψει με τη βασιλική της πένα. Η Άνοιξη είχε έρδει και της έγνεφε συνωμοτικά. Πρώτο το τριαντάφυλλο, το Εύοσμο, έγειρε προς το μέρος της και υιθύρισε:

“Σου φέρνω χαιρετίσματα και ευωδιές από τους ανδισμένους κήπους.”

Δεύτερος ο γκιώνης, ο Μουρμούρης, έγειρε προς το μέρος της και είπε:

“Τα πουλιά σε χαιρετούν με όλους τους ήχους του δάσους.”

Τρίτη η πεταλούδα —η Μονάρχης— έγειρε προς το μέρος της και της υιθύρισε κι αυτή:

“Σου φέρνω χρώματα και χαιρετισμούς απ’ τα λιβάδια με τα χαμομήλια και τις παπαρούνες.”

Τέτοιους πλανερούς σκοπούς τραγουδούσε η Άνοιξη κάνοντας την καρδιά της Βασίλισσας ν’ αναστενάζει.

Το πρόσωπο της Βασίλισσας άστραφτε μέσα στη νύχτα γεμάτο πάθος. Της ερχόταν να πετάξει την κορόνα και ν’ αφήσει τα μαλλιά της να χυδούνε στους ώμους της. Ν’ αλλάξει τα βασιλικά της ρούχα μ’ ένα καθημερινό άσπρο πουκάμισο κι ένα γκρι παντελόνι, να τρέξει με παπούτσια λυτά στους κάμπους.

“Ο κόσμος είναι γεμάτος ευωδιές”, μοσχοβόλησε το Εύοσμο.

“Είναι γεμάτος ήχους”, μουρμούρισε ο Μουρμούρης.

“Είναι γεμάτος χρώματα”, υιθύρισε η Μονάρχης (που ήταν κι αυτή Βασίλισσα).

“Σκέγυο κάτι άλλο”, της φώναζε μέσα της μια φωνή που δεν ήταν η φωνή της Άνοιξης.

“Σαν τι;” ρώτησε η Βασίλισσα τη φωνή.

“Οργάνωσε μέσα στο μυαλό σου μια δύσκολη κι εντυπωσιακή επίθεση.

Κάνε ρουά και ματ σε τρεις κινήσεις. Φάε το Μαύρο Βασιλιά.”

“Δεν έχω μυαλό για τέτοια. Μου το πήρε η Άνοιξη”, δάκρυσε η Βασίλισσα.

“Σκέγυο κάτι άλλο! Κάτι άλλο!” επέμενε μέσα της η φωνή, που δεν ήταν η φωνή της Άνοιξης.

“Σαν τι;” ξαναρώτησε η Βασίλισσα.

“Πες με το νου σου ότι πάνω στη σκακιέρα έχετε μείνει εσύ κι ο Βασιλιάς σου, ο πύργος κι ο αξιωματικός. Ο Μαύρος Βασιλιάς δεν έχει ο «μαύρος»

παρά έναν αξιωματικό. Με δυο κινήσεις μπορείς να τον νικήσεις.”
“Δεν έχω νου. Μου τον πήρε η ‘Ανοιξη”, έκλαψε η Βασίλισσα. “Αυτή τη νύχτα δεν μ’ ενδιαφέρουν καθόλου οι νίκες.”

Πραγματικά, εκείνο το βράδυ, όρδια κι ανήσυχη πάνω στο μαύρο τετράγωνο του παλατιού της, η Βασίλισσα δε νοιαζόταν καθόλου για τις νίκες. Ούτε καν θυμόταν τη χδεσινοβραδινή ήπα του στρατού της. Ούτε ένιωθε την ανάγκη να εκδικηθεί τα Μαύρα Πιόνια. Ούτε να τα κάνει “μαύρα” στο ξύλο.

Αντίθετα τα θαύμαζε. Είχαν παίζει ωραία. Είχαν εκμεταλλευτεί την καλή θέση των πύργων τους και είχαν νικήσει καθαρά.

Την απασχολούσε μόνο μια κούραση που ένιωθε. Κι ήταν αναστατωμένη, χωρίς να ξέρει το γιατί. Κι ήταν παραπονεμένη, χωρίς να ξέρει το γιατί. Κι ήταν άξια να τα παίζει όλα για όλα, χωρίς να ξέρει το γιατί.

“Συμβαίνουν αυτά” , της είπε μέσα της η φωνή που δεν ήταν της ‘Ανοιξης. “Τελικά ξέρεις τι θέλεις;”

“Ναι”, απάντησε η Βασίλισσα. “Θέλω να παίζω μια παρτίδα μόνη μου, ανεξάρτητα από το Βασίλιά. Είτε χάσω είτε κερδίσω το ίδιο μου κάνει. Θέλω όμως η παρτίδα αυτή να παιχτεί στη σκακιέρα του μεγάλου, του απέραντου κόσμου...»

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ: Σταματώ, γιατί δεν ξέρω τι να κάνω μ’ αυτήν τη Βασίλισσα. Ας πάρει επιτέλους μιαν απόφαση. Πρόσεξε, σε παρακαλώ, την επόμενη κίνηση. Θα στείλω το γράμμα “ΕΠΕΙΓΟΝ”. Μην αργήσεις να μου απαντήσεις.

Με αγάπη και αφοσίωση
Η ίδια»

Μια κίνηση γεμάτη... ταλαντεύσεις

Η απάντηση άργησε να έρδει. Το φεγγάρι ήτανε πολύ θυμωμένο.
«Μην ξαναγράφεις ΕΠΕΙΓΟΝ στο φάκελο, γιατί αργεί πιο πολύ. Τι θέλεις λοιπόν από μένα; Τη σωστή κίνηση; Μα αυτή θα την κάνει η Βασίλισσα, όταν έρδει η ώρα. Εγώ απλώς παρακολουδώ και... συνεχίζω.»

«...Η Βασίλισσα έριξε μια ματιά στα τετράγωνα των αξιωματικών της. Ο Αλφίλ βρισκόταν στο τετράγωνο β2 και ο Φου στο γ3. Ήταν και οι δυο γενναίοι και τολμηροί αξιωματικοί. Τόσο γενναίοι, που να τους λένε Τρελούς.

“Φου”, γιθύρισε σιγανά η Βασίλισσα.

Ο Φου υποκλίθηκε μπροστά της.

“Ναι, βασίλισσά μου.”

“Δεν κοιμάσαι;”

“Δεν μπορώ!”

“Τι έχεις;”

“Κάτι έχουν τα πόδια μου. Σα να δέλω να ξεμουδιάσω, να πεταχτώ έξω από τη σκακιέρα.”

“Καλά σε λένε Τρελό.”

“Τιμή μου και δόξα μου!” γέλασε εκείνος.

“Δεν ξέρω αν είσαι τρελός, πάντως λοξός είσαι. Όλο λοξά περπατάς στους δρόμους του Ζατρίκιου*.”

Ο Φου διόρθωσε στο δηκάρι το σπαδί του.

“Αυτή είναι η λόξα μου”, χαμογέλασε.

Έγινε μια σιωπή, όσο να πάρει μιαν ανάσα και να βγάλει έναν αναστεναγμό η Βασίλισσα, που γύρισε προς τον Αλφίλ.

“Δεν κοιμόσουν όλη αυτή την ώρα, αξιωματικέ μου;”

“Όχι!”

“Άκουσες τι μου είπε το Εύοσμο;”

“Σας έφερε ευωδιές από τους ανθισμένους κήπους.”

“Άκουσες τι μου είπε ο γκιώνης; Ο Μουρμούρης;”

“Σας είπε για τα πουλιά που σας χαιρετούν με τους ήχους του δάσους...”

“Άκουσες τι μου είπε η Μονάρχης;”

“Ναι. Σας έφερε χαιρετίσματα και χρώματα από τα λιβάδια με τις παπαρούνες.”

“Και τι λες για όλ’ αυτά;”

“Εγώ δε λέω τίποτε. Εγώ είμαι Τρελός.”

* Ζατρίκιο: Το σκάκι.

“Δεν μιλάς όμως σαν Τρελός. Σαν λογικός μιλάς.”

“Χαίρομαι που το λέτε αυτό, Μεγαλειοτάτη. Τρελοί υπάρχουν πολλοί. Λογικοί λίγοι.”

Έγινε μια σιωπή, όσο να πάρει δυο ανάσες και να βγάλει δυο αναστεναγμούς η Βασίλισσα, που γύρισε πάλι προς τον Φου.

“Φου, δεν σελώνεις το άλογο, να φύγουμε κι οι δυο απ’ τη σκακιέρα; Αν σου το ζητούσα θα το έκανες;”

“Αν μου το ζητούσατε, ναι, γιατί ό,τι λέτε είναι για μένα διαταγή.”

“Σέλωσέ το, λοιπόν.”

“Ποιο άλογο θέλετε να σελώσω; Το φτερωτό της φαντασίας;”

“Τι σημασία έχει;”

“Έχει και παραέχει. Διότι αν είναι το φτερωτό, μπορώ να σας πετάξω σε άλλες πολιτείες μακρινές, σε άλλους πύργους.”

“Σε ποιους δηλαδή;”

“Στον Πύργο της Ηλείας.”

Η Βασίλισσα γέλασε με την καρδιά της. Ο Φου συνέχισε:

“Στον Πύργο του Διρού, στο Λευκό Πύργο της Θεσσαλονίκης, θα σας πήγαινα στον Πύργο του Άιφελ, στο Παρίσι, στον «κεκλιμένο» Πύργο της Πίζας. Κι αν μας έμενε καιρός θα βλέπαμε και τον χρυσό Πύργο της Σεβίλλης και τον Πύργο του Λονδίνου.”

Έγινε σιωπή, όσο να πάρει τρεις ανάσες και να βγάλει τρεις αναστεναγμούς η Βασίλισσα, που ξαναμίλησε στον Αλφίλ.

“Αλφίλ, τι ιδέα θα σχημάτιζες για μένα, αν ξέφευγα από τη φυλακή μου;”

“Φυλακή λέτε το βασίλειό σας, Μεγαλειοτάτη;”

“Τσσ...” δυσανασχέτισε η Βασίλισσα. “Δεν εννοώ ακριβώς αυτό. Δεν έχω κι εγώ το δικαίωμα να το αφήσω για λίγο;”

“Νομίζω ότι μια βασίλισσα δεν αφήνει ποτέ το βασίλειό της.”

“Αχ, γιατί δεν μιλάς σαν Τρελός;” απόρησε η Βασίλισσα.

“Δεν μιλώ σαν τρελός, γιατί μπορεί και να μην είμαι...”

Σ’ αυτό το σημείο σταματούσε το φεγγάρι και δεν είχε μήτε υστερόγραφο, μήτε μια οδηγία για την επόμενη κίνηση, που ήταν δική μου. Ίσως να του σώθηκαν οι φεγγαραχτίδες, ίσως να ήθελε να μ’ αφήσει σε αγωνία. Τα κάνουν κάτι τέτοια όσοι γράφουν παραμύδια κι όσοι παίζουν σκάκι. Σταματούν για την άλλη μέρα.

Η ιστορία έμεινε μισή, κι όσο κι αν φαίνεται παράξενο, ο ύπνος με πήρε μόλις άρχισε να χαράζει, τότε δηλαδή που έπρεπε να ξυπνήσω. Αλλά το πιο παράξενο δεν είναι αυτό, είναι το όνειρο που είδα.

Λάθος κίνηση;

Ένα χέρι με πέντε πλοκάμια, σαν χταπόδι πενταπόδι άρπαξε από το κεφάλι τη Βασίλισσα και την έβαλε στη χούφτα του.

Χάρηκα τόσο για τη Βασίλισσα που κόντευα να πάρω τούμπα απ' το κρεβάτι μου.

«Επιτέλους» σκεφτόμουν μέσα στον ύπνο μου, «η Βασίλισσα, η καημένη, θα δει τον μεγάλο, τον απέραντο κόσμο. Θα ξεφύγει από τα εξήντα τέσσερα ασπρόμαυρα τετράγωνα που την πιέζουν και τη στενοχωρούν. Θα βρει την ευκαιρία να σεργιανίσει έξω από την Πολιτεία του Ζατρίκιου. Θ' ακούσει κι άλλους ήχους εκτός από τους αλαλαγμούς της μάχης. Θ' ακούσει το κελάπημα των πουλιών, το κελάρυσμα των πηγών, το τραγούδι των άστρων, τις σιωπηλές φωνές της θάλασσας στις υπόγειες καταπακτές της.

Και συνέχιζα να «σκέφτομαι» στον ύπνο μου:

Η σκακίερα είναι άσπρη και μαύρη. Ασπρόμαυρη. Ή μαύρη και άσπρη. Μαυρόασπρη. Δεν έχει άλλα χρώματα να διαλέξεις. Ο κόσμος ωστόσο δεν είναι μόνο άσπρος ή μαύρος. Είναι πολύχρωμος. Το είχε πει και η πεταλούδα, η Μονάρχης, που ήταν κι αυτή Βασίλισσα.

Το όνειρο συνεχιζόταν με τη Βασίλισσα να ζει το όνειρό της. Η Βασίλισσα άκουσε επιτέλους τα κύματα της θάλασσας να φέρνουν ιστορίες του Ωκεανού και να τις αποδέτουν στην αμμουδιά. Είδε τους γλάρους να πετούν στον αφρό της και να κατασκοπεύουν το βυθό της. Είδε παπαρούνες του κόκκινου στρατού να κραδαίνουν τις σημαίες τους στα χωράφια. Είδε το ουράνιο τόξο να γεφυρώνει μακρινές κορυφές βουνών. Είδε ανθάκια διάφορα να παίζουν τόμπολα στους κάμπους. Είδε πυγολαμπίδες να δίνουν σήματα μορς μέσα στη νύχτα. Ώσπου...

Το χέρι με τα πέντε πλοκάμια άνοιξε (όλα αυτά μέσα στο όνειρο) και η Βασίλισσα βρέθηκε στη λάσπη. Κι από άσπρη έγινε μαύρη. Κι ούτε τίποτα ευωδίαζε ολόγυρα, ούτε χαρούμενα χρώματα υπήρχαν.

Οπότε, την πλησίασε ένα σκουλήκι. (Μέσα στ' όνειρο όλα αυτά.)

“Γιατί φοράς κορόνα;” τη ρώτησε. “Τι είσαι;”

“Είμαι Βασίλισσα.”

“Θα είσαι καμιά ξεπεσμένη”, είπε με κακία το σκουλήκι.

“Είμαι η Λευκή Βασίλισσα του Σκακιού”, μπόρεσε να πει εκείνη.

“Τι βασίλισσα και κουραφέξαλα”, κορόιδευε μια νυχτερίδα.

“Ένα σκέτο πιόνι είσαι.”

“Εγώ πάντως, δεν θα ήθελα ποτέ μου να γίνω πιόνι κανενός”, μουρμούρισε ένας γρύλος.

“Μαύρο φίδι που την έφαγε την κακομοίρα!” γιθύρισε λυπημένο ένα φίδι. “Έξω από τη σκακιέρα είσαι για κλάματα, χρυσή μου”, είπε μια φωνή. “Οι βασιλιάδες και οι βασίλισσες είναι ανίσχυροι χωρίς τους υπηκόους τους.”

Η Βασίλισσα σταμάτησε τα κλάματα —γιατί όλη αυτή την ώρα έκλαιγε απαρνηγόρητα— και ρώτησε μέσα από τα δάκρυά της:

“Ποιος το είπε αυτό το σοφό; Μήπως εσύ, η σοφή κουκουβάγια;”

“Άσε με να χαρείς”, έκανε νευριασμένη η κουκουβάγια, “η πολλή σοφία θα με φάει εμένα.”

“Γιατί το λες αυτό;”

“Γιατί, Βασίλισσά μου, αν η σοφία δεν βγαίνει μέσα από τη ζωή, κι αν η σοφία δεν γίνεται ζωή, τότε γιατί να είναι κανένας σοφός;”

“Σ’ αυτό ακριβώς θέλω μια απάντηση, σοφή μου κουκουβάγια. Αυτή είναι και η δική μου απορία.”

“Δεν νομίζω ότι μπορώ να σου απαντήσω”, την έκοψε απότομα το σοφό πουλί.

“Μα γιατί;” ξαναπήγε να κλάψει η Βασίλισσα.

“Επειδή όλοι σας με ρωτάτε τι να κάνετε στις δύσκολες ώρες και δεν μπορώ εγώ να σηκώνω στους ώμους μου τόσο μεγάλη ευθύνη. Γι’ αυτό. Ο καθένας πρέπει να είναι υπεύθυνος για τις αποφάσεις που παίρνει. Ακούς; Έτσι ακριβώς συμβούλεγα και το Λευκό Βασιλιά, τον άντρα σου.”

“Ξέρεις το Λευκό Βασιλιά;” ρίγησε η Βασίλισσα.

“Και βέβαια τον ξέρω.”

“Και τι συμβουλή σου ζήτησε;”

“Ήρθε και με βρήκε στο Γραφείο μου. Το Γραφείο Συμβουλών και Απαντήσεων γενικώς, και με ρώτησε αν ήταν σωστό να ξεφύγει για λίγο από τη σκακιέρα, την Πολιτεία του Ζατρίκιου.”

“Ο Βασιλιάς; Είσαι σίγουρη;” πήγε να λιποθυμήσει η Βασίλισσα.

“Σιγουρότατη. Ήθελε —λέει— περισσότερη ελευθερία. Ήθελε να φύγει από το παλάτι, κι ας μην τον έλεγαν Βασιλιά, «χαρά στον τίτλο», έτσι μου είπε. Είχε βαρεθεί πια να παίζει πολέμους. Υπήρχε —λέει— και η Άνοιξη της ζωής. Πόσο έπρεπε να περιμένει για να την χαρεί;”

“Ο Λευκός Βασιλιάς σου είπε τέτοια πράγματα;” ξαναπήγε να χάσει τις αισθήσεις της η Βασίλισσα.

“Ναι, σου λέω.”

“Αδύνατο... Δεν το πιστεύω... Για το Βασιλιά παίζεται το σκάκι. Γι’ αυτόν και μόνο γι’ αυτόν. Αυτός είναι το ξεχωριστό πρόσωπο στο παιχνίδι. Αν αιχμαλωτιστεί αυτός πάει, χάθηκε η μάχη. Δεν του επιτρέπεται να φύγει... Κι

εσύ μου λες ότι...”

Η κουκουβάγια αγρίεψε. Θυμωμένη είπε στη Βασίλισσα:

“Δε μου λες, γιατί σου κάνει τόση εντύπωση η αντίδραση του βασιλιά; Δεν έχει κι αυτός γυχή; Αν δέλεις, μάλιστα, ν’ ακούσεις τη γνώμη μου, ούτε σε σένα επιτρέπεται να φύγεις. Γιατί εσύ είσαι εκείνη που κρατάς ψηλά την υπόληψη του βασιλιά. Κι όμως πας να σαλπάρεις...”

“Μα η Μονάρχης η πεταλούδα μου είπε...”

“Μην την ακούς αυτήν. Συνεχώς καίει τα φτερά της.”

“Κι ο γκιώνης, ο Μουρμούρης, μου είπε...”

“Μην τον ακούς κι αυτόν. Ολοένα κλαίει γιατί δεν βλέπει ποτέ του άσπρη μέρα.”

“Μα και το τριαντάφυλλο, το Εύοσμο, μου είπε...”

“Κι αυτό ζει ακίνητο, δεμένο με τις ρίζες του. Πότε ξέφυγε κι αυτό; Μην το ακούς.”

Το σκηνικό είχε αλλάξει. (Μέσα στον ύπνο μου όλα αυτά.)

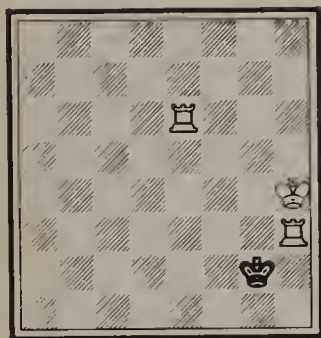
“Σε ικετεύω”, παρακάλεσε η Βασίλισσα την κουκουβάγια.

“Υπάρχει κανένα μεταφορικό μέσο να με ξαναπάει πίσω στη σκακιέρα;”

“Υπάρχει”, είπε η κουκουβάγια που λυπήθηκε τη Βασίλισσα, που ήτανε Λογική, μα η Άνοιξη την έκανε να γίνει λίγο αστόχαστη. “Θα σου στείλω το αλογάκι της Παναγίας. Κι άκου να σου πω. Μην το παίρνεις κατάκαρδα. Καμιά φορά η Άνοιξη μας παίρνει το νου και τότε μιλάει μόνο η καρδιά. Μια φορά την έπαδα κι εγώ. Κι ας με νομίζετε σοφή. Θέλησα να ξεφύγω από τη μοίρα μου, χώδηκα σε μια καμινάδα στα τυφλά, και κόντεγα να πεθάνω μέσα σ’ ένα... σπίτι. Ευτυχώς που ήρθαν και μου άνοιξαν.”

Την κοίταξε με συμπάθεια.

“Είσαι Βασίλισσα. Γιατί δεν είσαι ευτυχισμένη; Θα σου το πω εγώ. Γιατί κανένας δε νιώθει ευτυχισμένος σ’ αυτόν τον κόσμο, τουλάχιστον για πολύ.”

Κάνε ματ!

Την επόμενη νύχτα είχα ένα «φαξ» από το Φεγγάρι. Μου έστειλε το σχέδιο αυτό και συμπλήρωνε:

«Το πρόβλημα που σου στέλνω είναι από κείνα που πολύ αρέσουν στους φίλους του σκακιού. Βέβαια εσύ δεν είσαι τόσο φίλη, σου αρέσουν όμως οι σπαζοκεφαλιές. Κι αυτό είναι σπαζοκεφαλιά. Αν δεν πιστεύεις ότι με δυο πύργους μόνο είναι δυνατό να νικήσεις, δοκίμασε να το λύσεις και θα δεις. Αν είσαι έξυπνη δε χρειάζονται παρά ένα με δυο λεπτά της ώρας.»

Κι επειδή δεν είμαι έξυπνη, έκανα τρεις ώρες και δεν έλυσα το πρόβλημα. Εγώ, όμως, ξεκαθάρισα τη θέση μου από την αρχή. Το σκάκι δεν είναι το χόμπι μου. Ξέρω μόνο τους κανόνες. Κι εδώ που τα λέμε, προτίμησα να καθίσω να σκεφτώ τι έγινε με το αλογάκι της Παναγίας. Πήγε; Δεν πήγε; Την πήρε τη Βασίλισσα να την πάει στην Πολιτεία του Ζατρικίου ή ξέμεινε η κακομοίρα στον μεγάλο, τον απέραντο κόσμο;

Η αντίστροφη κίνηση

Το αλογάκι της Παναγίας ήρθε και γονάτισε μπροστά στα πόδια της ξύλινης Βασίλισσας του Σκακιού. Εκείνη ανέβηκε στη σέλα με μεγάλο κόπο. Πονούσε ολόκληρη από το πέσιμο. Μα ο πόνος της καρδιάς της ήταν ακόμη μεγαλύτερος. Αγώνας γινόταν στην γυχή της. Το άσπρο και το μαύρο πάλευαν μέσα της. Μα αποφάσισε να γυρίσει πίσω.

«Με συγχωρείς που σε κουράζω», είπε στο αλογάκι.

«Με χαρά μου σας εξυπηρετώ, Βασίλισσά μου», της απάντησε εκείνο.

«Άλλωστε εγώ σας ξέρω από παλιά. Εσείς δεν με προσέχατε. Ήσασταν η Βασίλισσα κι εγώ δεν ήμουν παρά ένα ασήμαντο αλογάκι.»

«Πού έγινε αυτό;» διαμαρτυρήθηκε εκείνη.

«Έχουμε φοιτήσει μαζί στην Πολεμική Σχολή του Ζατρικίου.»

«Ένα αλογάκι της Παναγίας στην Πολεμική Σχολή;»

«Γιατί όχι; Όλα πρέπει να τα ξέρει κανείς. Κι εγώ είχα έρδει εκεί για μετεκπαίδευση. Μου κάνατε τότε πολύ μεγάλη εντύπωση. Όλοι σάς θαυμάζαμε στη Σχολή.»

«Γιατί;» απόρησε η Βασίλισσα, που αισθανόταν εκείνη τη στιγμή στα χάλια της τα μαύρα.

«Γιατί ήσασταν ανεξάρτητη. Δυναμική. Είχατε ελευθερία και άνεση στις κινήσεις σας. Κάνατε όλους τους στρατηγικούς συνδυασμούς. Άλλοτε φερόσασταν σαν Αξιωματικός κι άλλοτε σαν... Πύργος!»

«Τι άλλο θυμάσαι αλήθεια από τη Σχολή;» ρώτησε η Βασίλισσα, περισσότερο για να περάσει ευχάριστα η ώρα, παρά γιατί είχε κέφι να θυμηθεί τα περασμένα.

«Θυμάμαι το δάσκαλο της Ιππασίας και την ιστορία που μας έλεγε» είπε το αλογάκι.

Μέσα στη σύγχυσή της η Βασίλισσα τα είχε όλα ξεχάσει. Το αλογάκι, καλπάζοντας μέσα στη νύχτα, της δύμισε την ιστορία:

Επιδέξια κίνηση

«Εκεί στη λαγγωμένη Ανατολή, ένας βραχμάνος μάθαινε σ' έναν πρίγκιπα σκάκι. Θαρρώ στις Ινδίες ήτανε. Μπορεί όμως να ήτανε κι αλλού. Τις μπερδεύω τις χώρες της Ασίας. Σαν έμαθε να παίζει καλά σκάκι ο πρίγκιπας, ρώτησε το βραχμάνο τι του χρωστούσε για τα μαθήματα που του έδωσε.

Ο βραχμάνος δεν ήξερε μόνο σκάκι, ήξερε και μαθηματικά, ενώ ο πρίγκιπας, άστα με τον πρίγκιπα...

“Τι αμοιβή θέλεις;” ξαναρώτησε ο... μαθητής.

“Λίγο στάρι”, απάντησε ο δάσκαλος.

“Πόσο δηλαδή;”

“Να”, έκανε αδιάφορα ο βραχμάνος. “Βάλε μου ένα σπυρί στάρι στο πρώτο τετράγωνο της σκακιέρας. Δύο στο δεύτερο. Τέσσερα στο τρίτο, οκτώ στο τέταρτο κι όσο βγει.”

“Δηλαδή, να σου διπλασιάζω σε κάθε τετράγωνο τα σπυριά του σταριού; Αυτό θέλεις;”

“Ναι, πρίγκιπά μου.”

Δεν το καλοσκέφτηκε ο πρίγκιπας κι είπε το ναι.

18.446.744.073.709.551.615 κόκκους στάρι έπρεπε να δώσει στο δάσκαλό του. Και πού να βρεθεί τόση ποσότητα σταριού; Θα έπρεπε να σπείρει εβδομήντα έξι φορές ολόκληρη τη Γη, για να του δώσει την αμοιβή του.

“Πρίγκιπά μου”, του είπε ο βραχμάνος “μη βιάζεσαι να πεις το ναι, μη βιάζεσαι να πεις το όχι, μη βιάζεσαι να πάρεις μια απόφαση. Μη βιάζεσαι να κάνεις την επόμενη κίνηση, αν δεν τη σκεφτείς πολύ. Όπως στο σκάκι”.»

Η αιώνια κίνηση

Πέρασαν μέρες. Και νύχτες.

Το Φεγγάρι δεν σταματούσε στο παραθύρι μου, αλλά και να σταματούσε, εγώ ροχάλιζα. Τέτοια κούραση είχα.

Συναντηθήκαμε και πάλι την επόμενη πανσέληνο. Στάθηκε πάλι πάνω από το σπίτι μου, σαν ολόχρυσο κωνστανινάτο. Κάτι μου υιθύρισε μα δεν το καλοάκουσα.

«Πού ήσουν πάλι; Σ' έχασα! Δεν θα τελειώσουμε εκείνη την παρτίδα;» το ρώτησα.

Μου έγγευε φιλικά και έφυγε καμαρωτό.

Κι ενώ νόμιζα πως βαρέθηκε να παίζει σκάκι μαζί μου, ήρθε την άλλη νύχτα ένα γράμμα ΕΞΠΡΕΣ με πολλά-πολλά αστεράκια για γραμματόσημα. Το γράμμα ήταν πολύ φιλικό.

Αγαπημένη μου συγγραφέα,

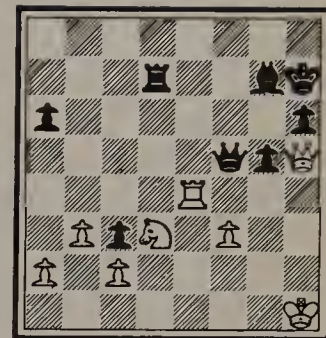
Άσε την παρτίδα που αρχίσαμε. Κάποια κίνηση θα βρεθεί να την αποτελειώσει. Σου στέλνω ένα καινούριο πρόβλημα μαζί με το διάγραμμά του. Παίζουν πρώτα τα μαύρα και νικούν. Μήπως μπορείς να εντοπίσεις τα δύο στοιχεία όπου θα βασιστεί το σχέδιο της νίκης των Μαύρων; Η παρτίδα είχε παιχτεί στη Σοβιετική Ένωση το 1946... Πώς πάει το γράγυμο;

Το πιστό και αφοσιωμένο φεγγαράκι σου»

Ρουά και ματ!

Η έκπληξή μου όμως δεν ήταν τόσο για τη μισοτελειωμένη παρτίδα, όσο γιατί μου έγραφε με φεγγαραχτίδες την αρχή ενός άλλου παραμυθιού. Το γράμμα άστραφτε. Και είχε και υστερόγραφο.

«Ήτανε μια φορά ένας Βασιλιάς πάνω στη σκακιέρα. Δε στενοχωριόταν που δεν είχε παιδιά. Δε στενοχωριόταν που δεν ήταν όμορφος. Δε στενοχωριόταν που ήτανε ξύλινος. Στενοχωριόταν που του είχανε φορτώσει πολλά, ενώ οι ώμοι του δεν μπορούσαν παρά να σηκώσουν μόνο λίγα. Στο βραδινό παιχνίδι του είχαν πει και πάλι "ρουά και ματ". Του ερχόταν σαν τρέλα, όταν τ' άκουγε. Δεν άντεχε πια να το ακούει. Συνεχώς υποχωρούσε. Οι αγώνες που έδινε τώρα τελευταία είχαν άτυχο τέλος.

Είχε αρχίσει να χάνει την αυτοπεποίθησή του. Προσπαδούσε να δώσει κουράγιο στον εαυτό του:

“Μια ήπα”, σκεφτόταν, “δεν είναι δα και η συντέλεια του κόσμου.”

Έλα όμως που προτιμούσε να νικά! Εκείνο που τον δαιμόνιζε ήταν πως μετά την αιχμαλωσία του το παιχνίδι έπρεπε να τελειώσει. Γιατί; Ποιος τον είχε βάλει αυτόν τον κανόνα; Ας έπαιζαν οι υπήκοοί του μετά από τη δική του κατάρρευση. Μπορεί και να νικούσαν.

Κοίταζε απέναντί του στο στρατόπεδο των Μαύρων. Ποιων Μαύρων, δηλαδή; Εκείνος ήταν που δεν είχε δει μια άσπρη μέρα. Κι ήτανε σίγουρο, πως, αν είχανε στο σκάκι δημοκρατία, οι υπήκοοί του θα τον είχανε “μαυρίσει” εκατό φορές στις εκλογές! Τόσο ανίκανος ήταν! Ήτανε νωθρός κι εγωιστής. Δυσκίνητος. Κάθε φορά που έπρεπε να κάνει μια κίνηση, έκανε ένα “1” (αριθμητικώς και ολογράφως) βήμα. Κι αυτό πάντα γύρω από τον εαυτό του. Έπρεπε να έχει ολόγυρά του τα πιόνια, τους αξιωματικούς του, να τον προστατεύουν. Κι αν δεν έκανε “ροκέ” καμιά φορά, την είχε άσχημα.

Ο καημένος ο Βασιλιάς!

Στριφογύριζε στο τετράγωνό του. Αναλογιζόταν τι να φταίει. Ο Βασιλιάς έριξε μια ματιά στα τετράγωνα των αξιωματικών του. Στο μαύρο βρισκόταν ο Αλφίλ κι ήταν πολύ σκεφτικός. Σ’ ένα άσπρο τετράγωνο ο Φου, λίγο πιο κάτω, έστεκε ανήσυχος. Ήτανε πολύ γενναίοι και οι δύο. Τόσο γενναίοι, που τους έλεγε Τρελούς.

Γύρισε προς τον Φου.

“Φου”, υιθύρισε.

Ο Φου υποκλίθηκε μπροστά του.

“Ναι, Βασιλιά μου.”

“Δεν κοιμάσαι;”

“Ποτέ δεν κοιμάμαι, όταν είσατε ζύπνιος εσείς.”

“Αυτό δεν είναι τρέλα;”

“Ωραία τρέλα, θα έλεγα.”

“Πες μου κάτι τρελό γι’ απόγε, γιατί θα τρελαθώ!”

“Όποιος δεν έχει ήλιο, θέλει ήλιο. Όποιος έχει δροσιά, δεν τη θέλει τη δροσιά. Όποιος είναι Βασιλιάς, δε θέλει να είναι Βασιλιάς.”

“Δεν μου λες, Αλφίλ, όταν έχει κανείς ηρεμία στην καρδιά, είναι ευτυχισμένος;”

“Είναι, Βασιλιά μου.”

“Όταν έχεις ξεκάθαρο το μυαλό σου, είσαι ευτυχισμένος;”

“Είσαι, Βασιλιά μου.”

“Εγώ δεν έχω ούτε το ένα ούτε το άλλο. Άρα είμαι δυστυχισμένος;”
“Σπάνια ένας άνθρωπος είναι ευτυχισμένος!”
“Και τι πρέπει να κάνω για να γίνω;”
“Είναι κοπιαστικό πράγμα η Ευτυχία.”
“Δεν μου μιλάς σαν τρελός, σαν λογικός μου μιλάς.”
“Χαίρομαι που το λέτε αυτό, Μεγαλειότατε. Τρελοί υπάρχουν πολλοί, λογικοί λίγοι.”

Ο Βασιλιάς πήρε δυο βαθιές αναπνοές και έβγαλε δυο βαθείς αναστεναγμούς. Ξαναμίλησε στο Φου:
“Φου, αν σου ζητούσα να σελώσεις το άλογο για μένα και να φύγουμε έξω από τη σκακιέρα, τι θα έκανες;”
“Αν μου το ζητούσατε θα το έκανα, γιατί ο λόγος σας για μένα είναι διαταγή. Βέβαια, Βασιλιά μου, εγώ αισθάνομαι ασφαλής μόνο πάνω στη σκακιέρα. Έξω απ’ αυτήν θα μ’ έκλειναν, σαν τρελός που είμαι, στο τρελοκομείο.”

Έγινε σιωπή. Ο Βασιλιάς πήρε τρεις βαθιές ανάσες κι έβγαλε άλλους τόσους στεναγμούς. Γύρισε πάλι στον Αλφίλ:
“Τι ιδέα έχεις για μένα, Αξιωματικέ;”
“Πώς είπατε;”
“Τι ιδέα έχεις για μένα;”
“Μμμ... Μα είσαστε πάνω στην Πολιτεία μας το πιο σημαντικό πιόνι. Η πιο λαμπρή παρουσία.”
“Και γιατί έχω τόσα βάσανα;”
“Όλοι έχουν, Βασιλιά μου. Ακόμα και τα πιόνια μιας σκακιέρας.”
“Θα ’θελα να ξεφύγω λίγο από τη φυλακή μου. Δεν ένιωσα ποτέ μου ευτυχία, έτσι να τη χορτάσω.”
“Η Ευτυχία δεν είναι για χόρταση. Είναι ένα σπάνιο, μαγικό πουλί. Υπάρχουν όμως οι μικρές ευτυχίες, οι ευτυχίες της κάθε στιγμής.”
“Ωχ, κι εσύ δεν μιλάς σαν Τρελός”, απόρησε ο Βασιλιάς που ήθελε εκείνο το βράδυ ν’ ακούσει τρέλες.
“Μπορεί να μη μιλώ σαν Τρελός, μα σαν Τρελός νιώδω.” Ο Αλφίλ έκανε μια κωμική κίνηση, που έκανε το Βασιλιά να ξεκαρδιστεί στα γέλια...

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ: Κι άκου να σου πω... Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε έτσι επ’ άπειρον. Είναι τρελό. Πώς να το κάνουμε; Κάνε την επόμενη κίνηση και πρόσεξε να είναι η σωστή. Τι στο καλό συγγραφέας είσαι;

*Με αγάπη
το Φεγγάρι»*

Η σωστή κίνηση;

Έστειλα αμέσως «τέλεξ» στο Φεγγάρι:

Πολυαγαπημένο μου Φεγγάρι,

Βρήκα ένα τέλος για να τελειώσουμε την παρτίδα μας. Δεν ξέρω αν έχω κάνει τη σωστή κίνηση ή όχι. Έχω πάντα μερικές αμφιβολίες. Αλλά σου την ταχυδρομώ και αν σ' αρέσει, καθώς περνάς από το παράθυρό μου, στάσου και χαμογέλασέ μου.

«Η Βασίλισσα είχε κοιμηθεί πολύ βαριά εκείνο το βράδυ. Αισθανόταν πολύ κουρασμένη, αν και στη διάρκεια του παιχνιδιού, δεν είχε κινηθεί παρά ελάχιστες φορές.

Χτενίστηκε κι ανέβηκε στις επάλξεις του πύργου. Ολόγυρα ψυχία. Ο Βασιλιάς ήταν κι εκείνος στις επάλξεις. Αγνάντευε ολόγυρα κι εκείνος. “Πώς είσαι;” τη ρώτησε μ’ ενδιαφέρον. “Κοιμήθηκες καλά; Εγώ δεν κοιμήθηκα καθόλου απόψε.”

“Η Άνοιξη θα φταίει.”

“Μπορεί”, είπε σκεπτικός ο Βασιλιάς. “Μπορεί όμως να φταίνει και τα απανωτά παιχνίδια. Ο ένας αγώνας πίσω από τον άλλον. Κουράστηκα,

Βασίλισσά μου. Πρέπει να με βοηθήσεις να βρω τον εαυτό μου.”

“Θα κάνω ό,τι μπορώ. Μα πρέπει να σε βοηθήσει και ο παίκτης του σκακιού. Αυτός που μας μετακινεί πάνω στη σκακιέρα. Θαρρώ πως πέσαμε σε χαζό. Όταν μου πιάνει το κεφάλι και με πηγαίνει εκεί που δεν πρέπει, μου ’ρχεται να τον σκοτώσω. Γι’ αυτό χάνουμε. Γιατί δεν ξέρει σκάκι κι επιμένει να παίζει.”

“Τελικά είμαστε πιόνια στα χέρια του. Το παιχνίδι, η νίκη, η υπόληψή μας εξαρτάται από την εξυπνάδα τη δική του.”

“Ξέρεις, Βασιλιά μου, νομίζω ότι είμαστε τυχεροί.”

“Τι εννοείς;”

“Εννοώ ότι ο δικός μας πόλεμος είναι γεύτικος. Δεν είναι αληθινός. Είναι παιχνίδι. Πέφτουμε και σηκώνομαστε ζανά. Ενώ οι άνθρωποι πέφτουν στο πραγματικό πεδίο της μάχης και δεν ξανασηκώνονται. Αυτή είναι η μαύρη αλήθεια. Κι αλίμονο, αν ο παίκτης που τους μετακινεί, δεν είναι αυτός που πρέπει να είναι...”

“Έχει δηλαδή και τα καλά της η περίπτωση μας;”

“Και βέβαια έχει.”

“Τελικά πρέπει να είμαστε ευτυχισμένοι;”

“Δεν θα το έλεγα απολύτως. Νομίζω ότι η ευτυχία είναι να προσπαθείς ολοένα.”

Ο Βασιλιάς κοίταξε προσεκτικά τη Βασίλισσα.

“Βάλε πιο καλά την κορόνα σου. Να, έτσι. Να λάμπει κάτω από το φεγγάρι.”

“Κι εσύ διόρθωσε τη δική σου. Στραβά την έχεις βάλει.”

Στο βάζο του σαλονιού, το ανοιχτό τριαντάφυλλο, το Εύοσμο, μοσχοβόλησε:

“Σας φέρνω χαιρετίσματα κι ευωδιές από τους ανθισμένους κήπους”,
υιθύρισε.

“Σ’ ευχαριστούμε”, είπαν με μια φωνή ο Βασιλιάς και η Βασίλισσα.

Ο γκιώνης, ο Μουρμούρης, έγειρε προς το μέρος τους και τραγούδησε:

“Τα πουλιά σάς χαιρετούμε με όλους τους ήχους του δάσους”.

“Να είσατε καλά.”

Η Μονάρχης, η πεταλούδα, πριν πάει για ύπνο, τους φώναξε:

“Χιλιάδες χρώματα γεμίσανε τα λιβάδια...”

“Σ’ ευχαριστούμε για το νέο, σ’ ευχαριστούμε!”

Με τέτοιους πλανερούς σκοπούς τραγουδούσε η Άνοιξη γεμίζοντας την καρδιά, τα μάτια τους μ’ ομορφιά.

“Λευκή, Βασίλισσά μου, είσαι να χορέγουμε ένα βαλς;”

“Αν είμαι, λέει; Το λαχταρά η καρδιά μου.”

Πάνω στην τaráτσα του πύργου, κάτω απ’ τ’ αστέρια που έλαμπαν, ο Βασιλιάς και η Βασίλισσα άρχισαν να χορεύουν απαλά.

“Αν σου ζητούσα να κάνεις για μένα κάτι, θα το έκανες;” ρώτησε δειλά ο Βασιλιάς.

Η Βασίλισσα τίναξε τα μαλλιά της προς τα πίσω.

“Και τη ζωή μου ακόμα θα έδινα, Βασιλιά μου.”

“Μα γιατί; Γιατί θα έδινες τη ζωή σου για μένα;” σχεδόν έκλαιγε ο Βασιλιάς, όταν τη ρώτησε. “Δεν μπορώ να την καταλάβω μια τέτοια αφοσίωση...”

“Κι όμως πρέπει να την καταλάβεις. Έτσι είναι οι κανόνες του παιχνιδιού. Σαν Βασίλισσα, αισθάνομαι την ανάγκη να θυσιάσω για το Βασιλιά μου. Για ένα πρόσωπο. Για μια ιδέα. Είναι ένα είδος γενναιότητας που έχει μεγάλη ομορφιά και αλήθεια.”

“Μα δεν το αξίζω”, επέμενε ο Βασιλιάς.

“Αυτό το ξέρουμε όλοι πάνω στη σκακιέρα. Από το πιο μικρό πιόνι, ως το πιο δυνατό άλογο. Εμείς νιώθουμε πιο δυνατοί από σένα, Βασιλιά μου...”

“Μα τότε γιατί; γιατί; γιατί;”

Ο Βασιλιάς κόντευε να πέσει από τις επάλξεις. Η Βασίλισσα τον έπιασε στοργικά και του είπε με την απαλή φωνή της:

“Γιατί η θυσία είναι ό,τι πιο όμορφο υπάρχει σ’ αυτό το παιχνίδι...”

Και πρόσδεσε ακόμα πιο απαλά:

“Και στη ζωή!”»

Εκδόσεις Πατάκη
Λογοτεχνικά βιβλία με πολύχρωμη εικονογράφηση
Αγγελική Βαρελλά *Το φεγγάρι παίζει σκάκι*
Ζωγραφιές Τατιάνα Ραΐση-Βολανάκη
Φωτογράφηση Ρωμύλος Παρίσης
Φωτοστοιχειοθεσία, ένθεση
Βιβλιοσυνεργατική ΣΥΝ.Π.Ε
Μοντάζ Μ. Ρένεση-Ποινιού
Copyright© Εκδόσεις Πατάκη, Αγγελική Βαρελλά 1998
Πρώτη έκδοση από τις εκδόσεις Δελφίνι 1992
Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Ιανουάριος 2000
Κ.Ε.Τ. 2321, Κ.Ε.Π. 5/00
ISBN 960-600-785-5

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**

ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ 14, 106 80 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: (01)36.38.362 - (01)36.45.236 - FAX: (01)36.28.950
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: (01)38.31.078
ΥΠΟΚ/ΜΑ: Ν. ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ 122, 563 34 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΤΗΛ.: (031)70.63.54-5
Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

ISBN 960-600-785-5

9 789606 007859

SCHOENHOF'S
FOREIGN BOOKS - SINCE 1856

76A MOUNT AUBURN STREET
CAMBRIDGE, MA 02138

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ